

$$\exists x \forall y (x) \vee_{x,y} \neg \phi(x)$$

$$\phi = \exists x \exists y (\neg \phi(x))$$

ΕΠΙΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ, 2005

✓ **ZHTHMA 1.** Τι σημαίνει απονομή στον προτασιακό λογισμό; Πότε δύο προτασιακοί τύποι είναι ταυτολογικά ισοδύναμοι; Αποδείξτε ότι

$$(A \wedge B) \vee (\neg A \wedge C) \text{ και } A \wedge (B \vee C)$$

είναι ταυτολογικά ισοδύναμοι. Γράψτε τον αληθοτίνακα για τον προτασιακό τύπο $(A \rightarrow B) \wedge \neg(B \rightarrow C)$. Χρησιμοποιήστε τον για να βρείτε την ισοδύναμη διαζευκτική κανονική μορφή αυτού του προτασιακού τύπου.

? **ZHTHMA 2.** Υποθέστε ότι στη γλώσσα του προτασιακού λογισμού έχετε μόνον τους συνδέσμους $\neg$ και $\rightarrow$. Διατυπώστε κανόνες tableau γι' αυτούς τους συνδέσμους. Δώστε, σ' αυτή την περίπτωση, τον ορισμό του συνόλου Hintikka και αποδείξτε ότι: κάθε τέτοιο σύνολο είναι ικανοποιήσιμο. Πώς αυτό χρησιμοποιείται για να αποδείξουμε ότι αν ϕ ταυτολογία τότε το $\neg\phi$ έχει ένα κλειστό σημασιολογικό tableau;

+ **ZHTHMA 3.** Ο τύπος $\forall x(\phi \rightarrow \psi) \rightarrow (\phi \rightarrow \forall y \psi)$ είναι λογικά έγκυρος όταν ο ϕ δεν περιέχει καμιά ελεύθερη εμφάνιση της x . Δώστε ένα αντιπαράδειγμα στην περίπτωση που αυτή η προυπόθεση δεν ικανοποιείται.

Ας υποθέσουμε ότι στο αξιωματικό σύστημα τύπου Hilbert του κατηγορηματικού λογισμού έχουμε ότι $T, \phi \vdash \psi$ (φ πρόταση) και ότι στην απόδειξη του ψ από το T, ϕ έχει χρησιμοποιηθεί μόνον ο κανόνας Gen ως κανόνας απαγωγής. Αποδείξτε σ' αυτή την περίπτωση ότι $T \vdash \phi \rightarrow \psi$. [Μπορείτε να θεωρείστε δεδομένο ότι για οποιοδήποτε ϕ , έχουμε $\vdash \phi \rightarrow \phi$.]

ZHTHMA 4. a) Έστω η γλώσσα L του πρωτοβάθμιου κατηγορηματικού λογισμού έχει την ισότητα $=$ και ένα σύμβολο κατηγορήματος δύο θέσεων P . Για κάθε μία από τις αυτόλουθες συνθήκες βρείτε μία πρόταση ϕ της L ώστε η ερμηνεία $A = <|A|, P^A>$ να είναι μοντέλο της ϕ αν και μόνον αν η συνθήκη ικανοποιείται.

1: $|A|$ έχει ακριβώς δύο μέλη.

2: $|A|$ έχει τουλάχιστον n τον αριθμό μέλη.

3. Η P^A ως σχέση είναι μία συνάρτηση από το $|A|$ στο $|A|$.

β) Πότε έχουμε $\phi \not\models \psi$; (όπου ϕ και ψ προτάσεις του κατηγορηματικού λογισμού).

Αποδείξτε ότι $\forall x P(x) \rightarrow \forall x Q(x) \not\models \forall x(P(x) \rightarrow Q(x))$, όπου P και Q σύμβολα κατηγορημάτων μιας θέσης.

ZHTHMA 5. Τι είναι μοντέλο ενός συνόλου Σ ; Είναι δυνατόν, αν το Σ είναι άπειρο, να μην υπάρχει μοντέλο για το Σ ενώ για όλα τα πεπερασμένα

Αποδίδεται το $\sum$ να είναι πλήρης για την λ_0^* . Αναδειγμάτων 16x381 το γύρισμα:

Συγκαταλογεύεται ότι η πλήρης πρόταξη φέρεται στην μορφή $\sum k_i \lambda_i$ και Τ_λ = 70.

* Δηλ. Η πρόταξη είναι κυκλοποιητική.